

یک روز پیروزی

«... یکدیگر را بانام و لقبهای زشت یاد نکنید،
بسیار فاپسند است که مؤمن با نام ناپسند و
نکوهیده خوانده شود! و کسانی که این کار را
انجام می‌دهند و از رفتار زشت خود، بازگشت و
توبه نمی‌کنند ظالم و ستمکار می‌باشند» (۱)

ببوی تعفن، عطر گلها را از بیان برده است، آنجنان
ناراحت می‌شوید که فوراً از جای برخاسته آجرا
دبستان از معلم نمره بد می‌گیرند! نامهای باز نده!
شما هنگام مسافرت، به باغ و چمن زاری می-
رسید که گلهای رنگارنگ؟ به زیبائی آن جلوه
خاصی بخشیده است برای تفریح واستراحت و
استفاده از مناظر زیبای آفرینش، توقف می‌کند و در
کنار سبزه و گل می‌آمد، از روی سرور و نشاطی که
برایان بددست آمده، نفس عمیقی می‌کشد که
متأسفانه متوجه می‌شوید: اطرافتان آلوده و کیف

اطفالی که اسم آنها غیر عادی است در
دبستان از معلم نمره بد می‌گیرند! نامهای باز نده!
شما هنگام مسافرت، به باغ و چمن زاری می-
رسید که گلهای رنگارنگ؟ به زیبائی آن جلوه
خاصی بخشیده است برای تفریح واستراحت و
استفاده از مناظر زیبای آفرینش، توقف می‌کند و در
کنار سبزه و گل می‌آمد، از روی سرور و نشاطی که
برایان بددست آمده، نفس عمیقی می‌کشد که
متأسفانه متوجه می‌شوید: اطرافتان آلوده و کیف

دوستی را ازدست داده است.

نامهای بازفده!

«یک روانشناس می‌گوید: تحقیقات وی‌نشان داده که آن دسته از محصلین دستان که نامهای غیر عادی مثل «هوبرت» یا «المر» دارند حتی از معلمین خودهم نمره بد می‌گیرند! دکتر «هربرت هاراری» استاد دانشگاه ایالتی «سن دیگو» می‌گوید: تحقیقات نشان می‌دهد که پاره‌ای نامهای غیرعادی از طرف آموزگاران با تجربه دستانها «نامهای شکست دهنده» تلقی می‌شوند.

هاراری گفت: من و یکی از همکارانم تحقیق در این زمینه را هفت سال پیش در «فلوریدا» شروع کردم. بر اساس این تحقیقات باید گفت: بجهه‌هایی که نام او لشان مورد تمسخر همکلاسی‌ها- پیشان فرار می‌گیرد حتی از آموزگاران خود هم روی خوشی نمی‌بینند و درنتیجه هرگز شاگردان موقفي نیستند!

نامهای نظری: سیسیل، بل آر، ریزا، گلادیس، رودا، ... نامهای آزاردهنده هستند!

هاراری گفت: سال گذشته آزمایشی به عمل آوردم یک موضوع برای انشاء انتخاب کردم و به تعدادی محصل دادم تا درباره‌اش بنویسد. بعد از هشتاد معلم مدارس «سان دیگو» خواستم که به این انشاها نمره بدهند. پس از بیان کار متوجه شدم بجهه‌هایی که مثل «هوبرت» یا «المر» نام داشتند نمره‌های کمتری گرفته‌اند...

این روانشناس گفت: آموزگاران بر اساس

و مشترک‌کننده‌ترین موضوع مشاهده می‌کند و هرگاه بسه باد اولین افتاده ذوراً حادثه دوم در برابر او مجسم می‌شود و از لطافت و حسن موضوع می‌کاهد.

بنابراین اگر برای کودکی نام رشته یا نام شخص فاسد و ناپاکی انتخاب گردد، ناخودآگاه و بی اختیار در روحیه‌اش اثرخواهد گذاشت وین خود و نام تناسبی فرض خواهد کرد.

شخصیت انسان دارای مراحلی است که یکی از آن مراحل شخصیت زبانی و لفظی او است چه ساعظمت و یا حقارت اشخاص، در نام آنان خلاصه می‌شود و شنیدن یا گفتن آن نام؛ میان شخصیت آن فرد به شمار می‌رود.

نحوه نام بردن افراد در روحیات انسان تائیر به سازنی دارد هرگاه انسان با نامهای خوب از افراد اسم پرداز در روحیه آنان ایجاد خود را شخصیت می‌نماید و بر عکس هرگاه شبوه نام بردن به صورت ناپسندی باشد، واکنش آن احساس حقارت و سرافکنندگی خواهد بود.

انتخاب و به کار بردن یک «نام» هم در زندگی اجتماعی گوینده وهم در روحیه مخاطب بسیار مؤثر است.

بارها اتفاق افتاده است که شخصی باشندگان این دیگری حتی حاضر نشده است برای یک لحظه هم با او هم صحبت شود در صورتی که کوچکترین خلافی هم از وی ندیده است. و همچنین بسیار دیده اید که شخصی به این جهت از دوست خود رنجیده که وی اسمش را به نیکی نبرده، و به همین علت گوینده،

افتخاری داشت و یکی از پستهای حساس کشور را
نیز احراز کرده بود ۱

روزی در یک مصاحبه ، علت موقفیت اورا
پرسیدند گفت : « جدیت و پشتکار » گفتند : این
معلوم است ولی سبب مؤثر پیروزی خود را بیان
کنید ، اظهار داشت : شما هجگونه فکر می کنید ؟
گفتند : شنیده ایم که شمامی توانید ده هزار نفر را به
نام ، بخوانید . جواب داد : نه ، اشتباه می کنید
من می توانم پنجاه هزار نفر را به نام
کوچکشان بخوانم .

پیروزی « روزولت » در ایالت جمهوری خویش
مرهون فعالیتهای او بوده است زیرا در هر روز چندین
نامه خصوصی به اطراف واکاف ایالت متحده
ارسال می داشت و با دانستن نام افراد و به کاربردن
صحیح آن ، توanstه بود در سراسر کشور دوستان
بسیاری داشته باشد . (۲)

« نالپون » علی رغم کارهای زیاد سلطنتی که داشت
و می توanstه نام افراد را به خاطر بسیار مبارات
می کرد ، شبوه او بسیار ساده بود ، می کوشید با
هر کسی که ملاقات می کرد نام اورا به خاطر بسیار
واگرایی طرف را به خوبی نمی شنید می گفت :
« بخشنید اسم شریفان را کاملاً نفهمیدم » و در همان
هنگام ، چندین بار آن را می کرد تا خوب به خاطر
می سپرد . (۳) و از این راه در هر ملاقاتی در دلهای

تجربیات گذشته خود می گویند : این گونه نامها
ممولاً فامهای بازنشده هستند . زیرا این جور
بچه ها متباور ، بد خلق و خو ، مهاجم و شرور هستند
و اصلاً مطالعه نمی کنند .

روانشناس گفت : علت مهاجم بودن این بچه ها
شايد این است که مدام به خاطر نام های کوچک
خود مورد تم سخر همکلاسیها قرار می گیرند و روحیه
ناخوش ایند پیدامی کنند . (۱)

همه می خواهند نکو فام باشند :
مردم عموماً دوست دارند که نامشان در جامعه
به نیکی باد شود شخصیت آنان در اجتماع محفوظ
بماند .

نیکو کاران غالباً مایلند نامشان بر روی آثارشان
باقی ، جاوید و زنده بمانند که سعدی شیراز نیز در
شعر معروف خود به این حقیقت اشاره کرده است :

« سعدیا مردنکو نام نمیرد هرگز ؟

مرده آنست که نامش به نکوئی نبرند ».
شخصیتهای برجسته و پیروز تاریخ ، به این نکته
حساس اخلاقی و اجتماعی بی برد و از این راه به
پیروزی های چشمگیری دست یافته اند ، آنان کوشیده اند
که نام افراد را بهترین وجه بگویند .

یکی از شخصیتهای سیاسی و معروف اسبق
آمریکا ، در آغاز ، خشتمال بوده و هرگز نتوانسته
بودیه دبستان و دبیرستانی قلم بگذارد ، در صورتیکه
در چهل و شش سالگی ، از چهار دانشکده درجه دکترا

۱ - کیهان ۸۹۶۸ ص ۴

۲ - نقل از « دبل کارنگی »

۳ - نقل از « دبل کارنگی »

چندین نفر نفوذ می‌کرد.

* * *

دهد . (۳)

آنگاه برخی از نامهای نیک و شایسته را معرفی کرده و از نامگذاریهای غلط جلوگیری نموده است و از انتخاب نامهایی که حاکمی از تاخت و تکبر و غفلت انسان می‌باشد مانند «مالک» و «حالد» نهی فرموده است.

و در مقابل امام باقر (ع) فرموده است : **«اصدق الاسماء ماسمی بالعبودیة وافصلها اسماء الانبياء»** (۴) گویا ترین دراست ترین نامها، نامی است که بندگی انسان را در مقابل پروردگار جهان برساند و بهترین و شایسته ترین آنها نامهای پیامبران الهی می‌باشد «که آنان الگوها و نمونه‌های برتر و کامل انسانی بوده‌اند.»

این فرمان بسیار ارزشمند و آموخته‌ای است زیرا کوک از هنگامی که به زشتی و زیبائی بی می‌برد و میتواند خوبی یا بدی نام خود را در کنند به حکم «تداعی معانی» قهراً به چگونگی شخصیت بر جسته و معروفی که در تاریخ به این نام بوده نیز توجه خواهد کرد مثل هرگاه نام کودکی را محمد یا ابراهیم یا علی یا سایر نامهای رجال وحی بگذاریم وی با شنیدن نام خود به یاد چنین شخصیتهای عظیمی افتد که چگونه با عزم راسخ و اراده خلل اپذیرخود مسیر تاریخ بشر را دگون نموده و درهای سعادت را به روی انسانها باز کرده‌اند. اینگونه توجهها از

اسلام که در تمام مراحل و شون زندگی دستورهای سعادت‌بخش و ارزشمندی دارد. در این مورد نیز دستورهایی داده و سفارش‌هایی نموده است تا آنچه که این موضوع را برای افراد جامعه، حقیقت شمرده و کسانی را که نام افراد را به زشتی میرند، متوجه و ستمکار معرفی کرده است و فرموده است «... اگر از این کار نگوییده و تا پسند دست بریندارند و توبه ننمایند هم اینان به راستی ستمگرند.» (۱)

ذامگزاری صحیح، یکی از حقوق مسلم فرزندان بر پدران شمرده شده است :

«مردی از پیامبر اکرم (ص) پرسید : حق فرزند من بر من چیست؟ آن حضرت فرمودند : نخست اینکه **ذام نیک و پسندیده و زیبائی برای او انتخاب کنیم** و سپس در ادب و تربیت آن بکوشید و بالاخره از این طریق موقعیت و شخصیت اجتماعی وی را در نظر بگیرید.» (۲)

و امیر مؤمنان (ع) فرمودند : **«وحق الولد على الوالدان يحيى نسمه ويحسن أدبه و يعلمه القرآن**» و حق فرزند بر پدر این است که نام شاپته و نیکی برای او انتخاب کند و در تربیت و ادب او بکوشد و قرآن را «که عالیترین برنامه انسانی و پرورش دهنده روح و جان انسان است» به وی تعلیم

۱ - از آیه ۱۲ سوره حجرات

۲ - نهج الفصاحة

۳ - نهج البلاغه ص ۱۶۴

۴ - فروع کافی ج ۲ ص ۹۴

بهترین عوامل تربیتی و عالیترین سرمشق انسانی است.

متاسفانه امروز برخی از افراد جامعه ما، بر اثر سوء تبلیغات سوداگران واستعمارگران افکار اجتماعی، و عقدۀ حقارت و تقليدهای کورکورانه، به جای انتخاب نام انبیاء و رهبران بزرگ انسانها و پرورگان و دانشمندان، نام رفاقت‌ها و به اصطلاح هنری‌بشهای را انتخاب می‌کنند که خسود این بیچارگان و سبله سودجوئی خیانتکاران هستند و اسیران و برده‌گان استعمارچیان و سوداگران شهرت و فساد می‌باشند و از این راه اذنشست روح برده‌گشی و پسندی را در فرزندان خود ایجاد مینمایند. که تا پایان زندگی آنان می‌اثر نخواهد بود.

رسول اکرم (ص) حتی هنگامی که در ملاقات‌ها مشاهده می‌فرمودند شخصی دارای اسم زشت و تا پسندی است آن نام را تغیرداده نام بهتری را برای آن شخص انتخاب می‌کردند و از این راه برای آن شخص القاء شخصیت مینمودند.

یکی از نگهبانان یک «بنکده» روزی مشاهده کرد که روباهی بر روی یکی از بتها ادرار کرده و آنرا آلوه کرده است در اینجا بالحظه‌ای اندیشه از جهالت نجات یافت و در پیش خود چنین اندیشید که: موجود پستی که حتی از خود نمی‌تواند دفاع کند و از یک روباه هم ذسبون تراست چنگونه می‌شود آن را معبد خود بدانیم؟ و آنگاه به بداحت این شعردا سرود:

۱ - سیستم اخلاقی اسلام به نقل از سیره حلبی ج ۳ ص ۷۷۷

**أَرْبَ يَبْوُلُ التَّعْلِيَانَ بِرَأْسِهِ
لَقْدَ ذَلِكَ هُنَّ بَالَّتْ عَلَيْهِ الْعَالَبُ
آبَا مُوجُودِي كَهْ رُوْبَاهْ بِرْرُوْيِ آنَ ادَارَ بِكَدْ
وَآنَ رَا آلَوْدَهْ وَمُلُوتْ مِيَازَدْ مِيشَوْدَ آنَ رَا «مِيَوْدَهْ»
گَفَتْ؟ .**

در حیث موجودی را که روباهی، کتف و آلوه سازد پست و ناتوان و بی ارزش است. پس از دیدن این جریان به محضر رسول اکرم (ص) سرفیاب شد و آن را بازگشته شد پیامبر (ص) پرسیدند نام توجیست؟

اظهار داشت: «غَاوِي بْنَ ظَالِمٍ» ۱ که به معنی: «گمره پسر منکر» می‌باشد پیامبر (ص) فوراً نام اورا تغیرداده فرمودند: نه، تو «راشد» پسر «عبدالله» هستی (۱) دیامبر در تغییر نام اسما را انتخاب کرد که نقطعنا قبل نام تحسین او بوده است ۱

* * *

اگر این شیوه را رعایت کنیم به موقعیت خود مطمئن حواهیم بود این روشی است که اغلب افراد پیروز و موفق به آن توجه کامل داشته‌اند تخته‌دار برخوردها سعی کنیم که نام طرف را بدانیم و اگر او به معروفی نام خود توجه نداشت ما ازوی پرسیم و آن را به خاطر بسپاریم.

رسول اکرم اسلام (ص) فرموده است: «اذا آخا احد کم رجلا فليس الله من اسمه واسم ابيه واسم قبيلته و منزنه فانهم واجب الحق و صافى الاخاء والافقى موعدة حمله». هنگامی که یکی از شباب شخصی پیوند برادری

پیامبر اکرم (ص) فرمود: «هه چیز است که دوستی و برادری را صفا می‌بخشد: نخست اینکه در اولین بروخورد و ملاقاتات به او سلام بگوئید و در مجالس برای اوجا باز کنید و اورا بامحبوترین نامش بخوانید» . (۱)

شخصیت رسول اکرم (ص) در این موارد مثل سایر امور اجتماعی و اخلاقی دقت فراوانی می‌فرمودند که: گان رسول الله (ص) یدعوا اصحابه با حب اسهالهم تکرمة لهم ولا يقطع لاحد حدیثه رسول اکرم چنین بود که به عنوان تکریم واحترام؛ اطراقیان و دوستان خود را با محبوبترین نامهای آنان یاد می‌کرد و هر گز سخن کسی را قطع نمی‌فرمود.

ودوستی بستید لارم است نام خود و پدر و مطابقه و قیله‌اش را پرسید و نشانی منزله‌ی رانیز بدانید در حقیقت این کار از لوازم حقوق برادری و صفا و صیغه‌ی در دوستی است و اگر اینچنین نباشد دوستی احتمانهای خواهد بود.

پس از دانستن؛ لازم است هنگام بروخورد به زیارتین وجه آن را بیان کنیم و به طرف ثابت کنیم که بر این‌لئی به اувелиقه داریم ولذا نام او همیشه در خاطرها است «البته نباید در اینکار دروغ و دور روئی و چاپلوسی باشد» باید زبان ما بیان گفته شده حقیقت و ضمیر قلبی ما باشد بالاخره باید متوجه باشیم که نام هر کسی شیرین‌ترین و لذت‌بخشن-ترین آواتی است که بگوش او می‌رسد پس باید بامحبوترین نام او وی را خطاب کنیم.

گاهی

از دو صفت پر هیز: بی‌حوصلگی و تسلی؛ ذیرا اگر بی‌حوصله باشی بر هیچ حقی
سبر نخواهی کرد و اگر تسلی باشی هیچ حقی را ادانخواهی نمود
(امام صادق ع)

۱ - نهج الفلاحه ص ۲۷۲ . . . و تدعوه با حب اسمائه عليه